

Posudek oponenta disertační práce Mgr. Lukáše Kolka

“ Empirický výzkum reprezentace historických informací v médiu počítačových her, jejich vnímání uživatelem a jejich intrapersonální vzdělávací výsledky ”

předkládané v roce 2020 na Ústavu informačních studií a knihovnictví

I. Stručná charakteristika práce

Předložená dizertační práce zkoumá, zda videohry mohou ovlivnit krátkodobé a dlouhodobé postoje hráčů a jejich informační chování ve vztahu k historickým tématům zobrazovaným v počítačových hrách. Vybraným zkoumaným exemplářem je hra Československo 38-89: Vnitřní pohraničí, metodou je experiment a vzorek zahrnoval 148 mladých dospělých rozdělených do experimentální a kontrolní skupiny. Experimentální skupina hrála zmíněnou počítačovou hru a kontrolní skupina hrála hru podobnou, kde však příběh nesouvisel s jakoukoli zobrazenou historickou událostí z Československa 38-89: Vnitřní pohraničí. V empirické části studie autor v krátkodobém a dlouhodobém časovém horizontu měří explicitní a implicitní změnu postojů a změnu informační chování ve vztahu k tématu odsunu sudetských Němců z Československa.

II. Stručné celkové zhodnocení práce

Práce disponuje kvalitním teoretickým nástinem předloženého tématu, autor téma podrobil velice rozsáhlé a přesvědčivé rešerši a kritice. Tato část práce je na vysoké akademické úrovni a jistě přispívá vědeckému diskurzu v této oblasti. V rámci empirické části práce autor předkládá osm hypotéz, jež experimentálně ověřuje. Obecně vědecká metoda výzkumu je dobře rozpracovaná, přičemž pracuje s obecně akceptovanými psychologickými modely, což zvyšuje možnost předložit ve zmíněném specifickém akademickém segmentu validní výsledky, jež v tomto ohledu do této chvíle vědecká komunita postrádá.

III. Podrobné zhodnocení práce a jejích jednotlivých aspektů

Celá práce je koherentní, logická a dobře strukturovaná. Autor ji přehledně člení a v rámci teoretické rešerše i metodologie zahrnuje všechny důležité aspekty, jako i např. historický kontext, který je pro hodnocení zmíněného fenoménu rozhodně zásadní. Autor si vytýčil dvě výzkumné otázky a osm pracovních hypotéz. Metodologie odpovídá nastíněnému cíli práce a umožňuje fundovaně hypotézy prozkoumat a posléze přijmout či odmítnout.

Formální úroveň práce odpovídá standardům na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, autor se v žádné části práce nedopouští dramatických formálních chyb. Práce je psaná v anglickém jazyce, přičemž i úroveň angličtiny odpovídá vysokým nárokům mezinárodní akademické komunity.

Autor práce odpovídajícím způsobem pracuje se zásadními prameny z dané vědecké oblasti, podrobuje je kritice a vhodně interpretuje jejich výsledky. Je si vědom limitů vědecké práce a jeho analýza dokazuje, že je schopen v akademických pramenech odhalit případné problematické body.

V rámci empirické části práce autor vychází z dobře popsané metodologie, navrhuje přístup podložený výzkumem v jiných disciplínách a používá mj. kvalitních a standardizovaných měřících nástrojů (PANAS, SC-IAT). Celá procedura experimentu je dobře popsaná, srozumitelná a evidentně dobře provedená. Analýza dat je kvalitně provedena a přináší nejen

koherentní, ale i velice přínosné výsledky. Autor se jednotlivě věnuje všem nastoleným hypotézám a své závěry shrnuje v rámci širšího kontextu informační vědy a vzdělávání pomocí počítačových her. Autor zde vnáší vlastní kritický pohled a komentář. Navíc studie tohoto typu zatím nemá v této výzkumné oblasti obdoby. Pozitivně v této souvislosti oceňuji i autorův rozsáhlý komentář limitů jeho studie.

IV. Dotazy k obhajobě

- V závěru zmiňujete, že výzkum postojů a změn postojů v herní oblasti se stále rozvíjí, dokážete stručně popsat (např. na příkladu z jiných oborů), jaké výzkumné a metodologické výzvy v tomto ohledu herní studia čekají?
- Vidíte možnost aplikovat Vaše závěry i do jiných počítačových her na jiná než historická témata? Proč ano a proč ne? Jaké rozdíly jsou v tomto kontextu důležité?

V. Závěr

Předložená disertační práce splňuje požadavky kladené na disertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně ji klasifikuji, jako prospěl.

12. 8. 2020

Michaela Slussareff, PhD.